

БУРЯАД ҮНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соездэй, Министрүүдэй Соездэй орган

(10889) 1965 оной сентябрин 8, среда

Сэн 2 мүнгэн

МИНУТА БҮХЭН ТООТОЙ

Хэдэн хоногой үеэрхэн бороо залууршан мэтээр һабир шэгэр ороно. Манай буужа ябаһан машинны шал мургэн жэжэхи дубилууд элдэ гэнэдэл сэлэгэнэн, дооһон һабирна. Харги уруугаа хёрхоор гэтшоол ябаһан жолоошон намарай хүбэн сагаан үүлээр бүрөөгдөһөн өтгөргөй хадаа сэнхир хүдхэн гөлөө харгалтаа, дура борооһоо ехэл хашарһан хэбэртэй:

Олошье сэлмэхэнь гэше гү? Юралаа таряа мургүйтөөр аб хууллаа блөдөө лэ байнал,— гэжэ хөндшье хандангүй өөртөө хэлэһэнэл дугаарна.

— Хасуухан лэ намар бодо бо,— гэжэ би теренице дэмжэбэй. — Гол шухала элдэ холнойн орооно тарлан гэше аб даа. Бороо гээд лэ гараа тэбэрэд һүүхэн аргагүй, механизаторууднай үүшье намшаха багатай бөдөлгөө һаа, комбайнуудайн хажууһаа зайлангүй, наранай гаража, шүүдэрэй хатамсаар, машинаа шамдуухан йоулжа эхилнэ. Минута бүхэний үнэтэй гэжэ тэһэнэр хөөрөөлөгшэ. Төдл аубыне даа, — тэнгээ жолоошон лардам харгыһаа гөдиржэ, хээрын ялхитай харгыда орохоодо машинаа аалидууба.

Уланшьегүй машинманай намжаа үргэн таяалангай захдаа эгсгөшөө. Хаа-лахан һөбшөөнэй бүүхала, хушан шараар алтарһан элаатай шэинсэ хумиран, найлан долгилоно. Комбайнэй мэнэ һаяхан захалжа, хэдэ тойроһон мур зурын, элээр харгалана.

— Хамтынгаа хүсөөр ургуулһан таряанайнгаа нэгэше заада газартан орхохгүй гэнэн хуулаа тэгтөөр манай механизаторууд худалдаг байха,— гэжэ жолоошон омогдохон хэлээд, нам тээшэ хэраахдаа.—Төдлшье манай үүнэй механизатор Георгий Михайлович Демия энэ таряалангай ороо. Гэгдэһэн нэгэше адооды олохгүйтэ. Эркимуудайн нэгэн юм. Неделю 350 гектар таряа хадаа, 4000 центнер орообо сохино, аймагайнгаа комбайнеруудай дунда дэлгэрхөн социалис мүнрөөндө хөрлөхөн һүүри эзэлһэн хүн байха. Мүнөө жэлдэше түрүүлжэ ябана. Тээ тэрэ комбайнаараа табилуучжа ябахыень харыт.

Комбайныше дугэлжэ ерөө. Комбайнаа зогсоодо хооронтонь Георгий Михайловичтай тангалсаад, ажал тухайнь һонирхоходомнай: — Манай «Сибиряк» колхозой таряашад 21 мянган центнер орообо таряа гурнда худалдагтай шилдэнхэй. Энэнай хараалагдһан түсөөтэ орходо 2 мянган центнерээр ехэ болно. Манай Түхэнэй огтлолони 3 мянган центнер таряа тушааха түсөөтэй юм. Механизаторууднай бүтэһээ ургашаа эрмэзэн ажаланна. Милин нүхэр комбайнер Буза Дамбаевич Молонов гектар бүрийнөө 10 центнер таряа сохино. Нимэ нүхэртэй сугтаа худалдаг байхалаа һанаһантаа хуржа, харбайһанаа абахаг байхайн. Огтлоленинай таряашад хүсэ шадалаа улам эршэтэйгээр зангалдаг байтал, гурбан хоноголоо гурнда таряа худалдаха түсөөбөө дүүргэхэл,— гэжэ Георгий Михайлович найдамтайгаар хэлэбэ.

Манай нигэжэ хөөрөөлгөөр байтар, бункерһаа гараһан таряа абаһахааа автамалина хуржа ерөө. Энэ машиннын жолоошон колхоз согоо хүнтэй болоһон, коммуниэ ажалай утарник Алексеевич Ешини байба. Машинада азын ёһоор ханджа, алайшатар аршаад, цэб шөнхөн занһан абажа ябадаг, ашаа зөөхэ уялгара сэг үргэлжэ гүлүүн дүүргэдэг юм. Илангала энэ жэлэй шөнэ ургаса хурялтаа һайнаар худэлно. Таряниче хаа хаангүй, ажал тухалмерин эгээл хүшэр хүндэ гэгэртэ харжа болохо. Нигэжэ Түхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозойхит үбэн залуугүй ургаса хурялтаа ургашатгайр абажа байхайн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Колхозой эрхим механизаторуудай нэгэн Буза Дамбаевич Молонов шэинсэ халажа ябана. 2.—Еһоор һайн шэинсэл,— гэжэ комбайнер Николай Влашин хөөрөнэ. Ф. Сорониной фототекст.

Аймаг	Үүнэ	Түсөө
40	84	4
35	62	31
16	83	8
41	35	12
10	14	4
13	52	2
35	48	38
28	63	23
20	76	5
18	27	6
12	86	10
17	87	17
15	89	7
8	10	6

НАМАР ЯАРУУЛҢА.

2750	48
18800	43
27750	43
500	41
23500	37
28000	34
40400	34
28000	33
42400	31
897	26
58600	11

БУРЯАДАЙМНАЙ ОПЕРЫН ТЕАТР УЛААН-ҮДЭЭЭ БУСАБА

Гүрэнэй Лениной орденто Буряадай оперо, балетай театрай коллектив Томск, Штэтэр гастрольдо ябаһанаа Улаан-Үдээр бусажа ерөбэ. Артистарай аяншалга хоёр нара тухай сар соо үргэлжэлөө. Томскыхийд болон манай хуршанар—шэтын-хит табинан наальмной хаража ехээр һонирхоо. А. Бородинай «Игорь тайжа», А. Даргомжскийн «Русалка», «Отелло», «Травиата» гэжэ оперонууд, П. Чайковскийн «Хүн шүүбута нүүр», Л. Книппер, Б. Ямплов гэгшэдий «Ангар гоохон дүүхэй», С. Прокопьевой «Шутун сөөг» гэжэ балетүүд харагшад дара сөлхөл татаа. Томск хотодо байхалаа «Отелло», Ш. Гуногой «Ромео ба Джульетта», А. Серовой «Юдифе» телевидендер харуулан байнаби. Орденто театраймай коллектив амаралтада гараба. Октябрин эхээр ажалдаа бүтэн Н. МАТОРИН.

Коммунист—дээдэ зэргын нэрэ

Коммунист партией байха гээдэ, агуурха Лениной байгуулан партией заргата жагсаха гэше үдэ ехэ ээл жаргал, тон хүнзэ-тайшье, арида эхэтэйшье, ажал харуулагдайнышэ алдар содо ёнуу. Коммунистын өөрын ажал-байдал хадаа хамаг зоний умэна, али бүхэ харуусажа ябаһан хэрэг дээрээ үдэгэр жэншэ харуула-рини жамэ ёһон мүн болно. Тэрэ болбол коммунистын мүнхэ сурталта үүн сэхэ байха, тэрэньше уг дорилгодонь хургэхын тулаа ажалдаа элбхи яобаһастай, аруун байхан, тунгалаг өбөр сэлхэлтэй, уул мэдэртэй хүн байха уялгатай.

Коммунист нэрээ алдаринуудан, дээр үргэжэ ябаһан ажалай туруушууд, нитын заргата элбхитэйгээр оролсодо яобаһад манай республикын хота, хүдөөнор ёнолодо барагшанагүй олон ааб даа. Тэдэнэй нэгэн Ойбай Танхарович Тагаров болно. Энэ коммунист Аогин аймагай Анаагай совхозой хонинон. Арианы сомоной зүдэлтэй туруулаһаар, хониной фермые дааһаар, нигэ үгөөр хэлэбэл, эдэб хуртэбэртэй тушаал дүүргэжэ ябаһанаа өөрынгөө коммуниэ гүн һонхал-ноор, һайн дураараа өрын хони-ноор болохо худэлөөр арыа хой-са гегэн жал болбо. Ажалдаа аябаһастай шударгы коммунист. Нитын нүрэг малые үсэхэбэрт-хын, аман шэмьнен арьдбахын түлөө үнэн зүрхэлөө оролдохо, адыр хаһаалта заршангууягоо бадаруужа яобадг, али одон бар-хаһашыне сухарилтагүйгөөр га-тадан дабажа, үндэр баян ам-жалта туйлалдаг мэрэгэл түгээ-малһан-коммунист гэжэ алдар-шанхай.

О. Т. Тагаров аша үрөөр арь-бан шөнэ онгол оргуудыс үй-лэбэригээ нэбэрүүлхын түлөө армалзажа ябадаг үсэхэлэйни коммунист. Хонидой жэжэхан отар-нуудыс томодохо, ажахын тон-соондо оржо худэлнэ, хонин ажал дээрхи бар хүсөөнэй худэл-марине оньжорюулаха, аха хони-дыне искусственнай аргаар үр-ажуулаха, сабһанан һайжаруула-гаха мэтин али олон шөнэ шөнэ асуудалуудыс бодото хэрэг дээрнэ шинхэлдэг ахи табириг-ляй нэгэн хэн бэ гээ һаа, абаһаар-ла нүхэр Тагаровай нэрэ туруу-лаа дурдалаха ёнуу.

Ойбай Танхарович энэрхь нэл-гай сэлхэлтэй, журам зарнам һайнтай, ёһон бүрүү ябадагы, ажабайталаа унгардаг дутуу дун-да зүйлнуудыс, ажал худэлмэри-гэ хайна хэрэгээр хандаха үшөө-нуудыс үнэн ялалда, үнэн зүрхэл-һөө зэбүүрхэн байтал коммунист. Нитын ажабайталаа тумалтай-гаар оролсодог, нитэ одонто-ульгэр жэншэ хараһараа манжа-жа боллоһон коммунист партиин Хорин райкомой гэгшүрэй уялда дүүргэдэг шуу.

Нүхэр Тагаровай энэ жэлэй-ныше ажалай дун магтаал содо-татуумаар. Неделю 567 амэ зу-һаг, наһааа хүсөөһэн тулгануудыс шөнээр тушаажа абаһан ёһон. Зүн, намарай уулгай һайхан сагта ма-лаа һайнаар харуулаха, тарга-дулда шадал, хаба соонь үр-ажуулаа. Гегэһан хуулаһын үр-э гүн гаһада: 100 аха хонин бүри-һөө 103 хурма түлжүүлдэхэй, төмө хонидой тэтгөй бүүхэлшэ 3015 грамм ношо (уялгань 2,7 кг.) хайшалса абанхай.

Угтариха тушаалтай коммуни-стала өрсэ худалтай харуу-сагта даалгалада. Тэднэр имат-тал ажахыс эрхилхэдэ бэрхэ хүн байха бэшэ, харин шаабаритай хүмүүжүүлэгшэ, ажалнайды ари-лэтэ тон ханамжатайгаар, энэрхь сэлхэлтэйгээр хандаг хүн бай-ха ёһотой. Тийнхэдэ шүүмжэл-дыс хундадаг, дээрхүлүү гү, али өһол долгой зан абаритай эбсэ-шгүй хүн байха унартай. Тийгэ-бэл партиин, арадай үзүүлһи-этгалд найдагырине бодотвор хар-руужа, нитэ олондоо хүндтэй ударилагһа боложо шадала бай-һаниһы элига.

Коммунист хүн хаанашыс хү-дэлжэ байг, ямаршыс тухшал-дажа ябаг агуурха Лениной пар-тийн гэгшүрэй алдар соһыс, нэрэ хүндыс үндэр дээрэ үргэн, арууд сэгээрэ саһин ябаха нангин уял-гатай.

ТҮСЭБӨӨ ХОЛОХОНООР АХЯ

Зунай һарнуудта үнэн бүри-һөө миһан килограмм һу һааха гэгһэн Сэлэнгын совхозойхойд жэшээр амаллама, Зэдын ай-магай Лениной нэрэмжэтэ колхоз. Ториин совхозой коллективууд ехэ амжалта туйлаха. Тэднэр гүрнэд һу худалдаха 9 һарын түсэб дүүргээд, мүнөө дүрбэдхи кварталай түсэбөөр амаллама орнохой.

Ториин совхозойхид бэлдэх-лэй пунктда жэлэй эхнхээд хой-шо 22.656 центнер һу тушаама.

Гурбан кварталай түсэб үлүүбэ. Совхозой 1-дехи, 2-дохи отделе-нинүүдэй һаалин фермын хү-дэлмэришэд энэ түсэбөө бүри эр-тэ дүүргэһэн.

Лениной нэрэмжэтэ колхозой-хид гүрнэдөө 6.440 центнер һу тушаама, 9 һарынгаа түсэб 440 центнерээр үлүүлээ. Тийнхээ тү-сэбөө холохоноор ахяда ябажа байна.

Ц. БАТҮЕВ.
Зэдэ.

СОВЕТСКОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО И ХУТЭЛБЭРИЛЭГШЭД РУМЫНИИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИТАЙ ХЭЛСЭЭНҮҮДЫЕ ХЭБЭ

Советсай прайтвительствэд ху-тэлбэрилэгшэд Кремль соо Румыния Республикайн правительствона делегацие хэбэ. Совет талаа ЦК-гай Негэдэхи С. Брежнев, КПСС-ий Министруудай гэгшүүн, Косыгин, Президиумай ЦК-гай секретарь, КПСС-эй Министруудай гэгшүүн, Президиумай ЦК-гай секретарь, КПСС-эй Министруудай гэгшүүн, А. Н. Косыгин, Президиумай ЦК-гай секретарь А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, бусад совет партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагдаг утгаа.

Энэ делегацие Москва хотыс ажалшалай түлөөлөгшөл утгаа. Аэродром дээрэ гурбан янын сэр-гэлгээ бүридһөн хүндэлэлэй харууд жагсаагдаа. Чехословакия Социалис Республикайн ба Совет-ска Сюзай гүрэнэй тимиүүдтэ гүйбэһэһэн тулгалтаа, Артиле-

Кремль соо хүндэлэлгэ болобо

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соездэй Президиум, Советскай правительство Чехословакия Коммунист партиин Центральна Комитетдэй Негэдэхи секретарь, ЧССР-эй Президент Антонин Новотный турүүтэй Чехословакия Социалис Республикын партиино-гүрэнэй делегаци хүндэлэлгэ сентябриин 6-най үдэр Кремлин Ехэ орлон соо үдэн хоол эмхидээ.

Энэнтэ А. Новотныйтэй хамта ерһөн ЧССР-ий партийна, гүрэнэй ажал ябуулагдаг, тэрэһэлэн Москвадахи Чехословакияин по-сьольствын дипломатическа хүдэл-мэрилэгшэд байласа.

Совет талаһаа Л. И. Брежнев, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, П. И. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, А. П. Рудakov болон бусад ту-шаалтад хабаадаа.

(ТАСС).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИИ УЛААН-БААТАРТА

УЛААН-БААТАР, сентябрин 6. (ТАСС). Милитарис Японие ила-һаар хорин жэлэй ойтой ташла-рамдуулаа. МНР-тэ ерһөн КПСС-ий ЦК-гай Президиумай гэгшүүн, РСФСР-эй Министруудай Сове-дэй Түрүүлгэшэ Г. И. Воронов турүүтэй совет делегаци Дуна-дын аймагаар хоёр хоного яба-һанаа энэ үдгөөр Улаан-Баа-тар бусажа ерээ.

Мүнөөдөр совет айлсад Совет-ска Сюзай техничэсэ туһалам-жаар баригданан талха гурингай заводто ошобо. Тус предприятиене аналгалда оруулаха хабсагал-тын хүдөлмэри хэджэ байнхэй.

Делегациин гэгшүүд Улаан-Баатарай бусад промышленниа предприятинууд, барилгануудта хүрөө.

МНР-ий ЦК-гай политбюро-гой гэгшүүд: МНРП-ий ЦК-гай

ЧЕХОСЛОВАКИЯ АРАДАЙ ТҮЛӨӨЛӨГШЭДТЭ АМАР МЭНДЭ

Советскай прайтвительствэд ху-тэлбэрилэгшэд Кремль соо Румыния Республикайн правительствона делегацие хэбэ. Совет талаа ЦК-гай Негэдэхи С. Брежнев, КПСС-ий Министруудай гэгшүүн, Косыгин, Президиумай ЦК-гай секретарь, КПСС-эй Министруудай гэгшүүн, Президиумай ЦК-гай секретарь, КПСС-эй Министруудай гэгшүүн, А. Н. Косыгин, Президиумай ЦК-гай секретарь А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, бусад совет партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагдаг утгаа.

Энэ делегацие Москва хотыс ажалшалай түлөөлөгшөл утгаа. Аэродром дээрэ гурбан янын сэр-гэлгээ бүридһөн хүндэлэлэй харууд жагсаагдаа. Чехословакия Социалис Республикайн ба Совет-ска Сюзай гүрэнэй тимиүүдтэ гүйбэһэһэн тулгалтаа, Артиле-

Румын айһанд Волгоградта

ВОЛГОГРАД, (ТАСС-ай тухай корр.). Румыния Коммунист пар-тийн Центральна Комитетдэй Ге-неральна секретарь Николае Чаушеску турүүтэй Румыния Социалис Республикайн партиино-правительствена делегати мүнөө-дөр герей-городто тухай самолё-дор нилдэжэ ерээ.

Аха дүү румын арадай түлөө-лөгшэдэ Волгоградта хани халуунар устгаа.

МНРП-ий ЦК-гай Сег үргэлжын Президиумай гэгшүүн, СРР-эй Ми-ниструудай Советдэй Түрүүлгэшэ Негэдэхи секретиор Гегр-е Анастас митинг дээрэ үтэ хэабэ.

Николае Чаушеску баяртай халуунар устһаһанын түлөө-лөгшэдэ Волгоградта бүтэһэгшэ хураана.

СИБИРИИНИХИДТЭЙ ХАНИ ХАЛУУНААР УУЛЗАБА

Вьетнам-совет хани барисаанай бүтэһэй делегаци Братскта хоёр үдэр айлшалаа.

Эдэ айһанд Братска ГЭС-ыс харһан. Братскта ой мододой промшленностиин һөгдөхөмд үйлдэбэрийн барилда дээрэ оло-һон, энэ шөнэ тородтой танилса-һан байна. Эвэниче хая хаангүй хани халуунаар, байртай хукуун-һаар утгаа. Сентябрьн 6-да тус-делегаци Эрхүү ерөө.

Вьетнам ханинар ДРВ-гай хо-рин жэлэй ойго зөрүдэлдэһэн хотын ажалнайды суглаанда ури-дана.

Вьетнам айһаныс КПСС-ий Эрхүүтэй гурькомой секретарь Р. И. Москва, совет-вьетнам хани барисаанай бүтэһэй Эрхүүдахи ота-арини турүүлгэшэ Л. Л. Шышко болон бусад амандыс.

(ТАСС).

Тракторна заводто хани барисаанай митинг болоо

ВОЛГОГРАД, сентябрин 6. (ТАСС-ай тухай корр.). Совет-румын хани барисаанай митинг мүнөөдөр Волгоградтай тракторна заводто болоо. Энэнтэ хабааг-шад РКП-ий ЦК-гай Генеральна секретарь Николае Чаушеску тү-рүүтэй румын арадай түлөөлөг-шэдыс үнэн зүрхэлөө амарна-лаа.

КПСС-эй ЦК-гай Негэдэхи секр-етарь нүхэр Л. И. Брежнев Со-ветска Сюзата ерһөн байһан Ку-бын Социалис революциин нэгэ-дэмэл партиин Национальна ху-дэлмэри гэгшүүн нүхэр Карлоэ Рафаэль Родригестай сентябриин 6-да уулзаба. Нүхэр Л. И. Бре-жнев, нүхэр Карлоэ Рафаэль Ро-дригестай хоёр хөөрөөр хөөрөө-дөө.

„МАСТЕР—АЛТАН ГАРТА“

Улаан-Удын түмэр зүйлнүүд...

Улаан-Удын түмэр зүйлнүүд...

Уйлэбарин түрүүшүүд мэр...

Харин бүри хаахан «Мастер...

Хүн өөр тухайгаа өөрингөө...

— Иван Калистратович сөсөн...

Унхөөрөөшье Иванов өхө...

Иван Калистратович ажалла...

олон станок, механизм би...

Фабрикада нэгэ нимэ ушар...

— Ухаансар лэ хүн даа...

Жагсаа цехай начальник да...

Иван Калистратович ажалла...

ние арбан хүн үргэжэ тохло...

Фабрикийн нэхэлэг бүүд...

— «Энэ шийн хэрэг бэшэ»...

Техническа дэбжэлтэ туйла...

хэн үхэтай ха юм. Мүнөө үгэ...

Иван Калистратович өөрө нү...

1946 ондо Совет Армида алба...

Ханик Василий Додонов болон...

хуралсаха гэжэ үгэ...

— Олон мэргэ...

Өөрингөө ажа...

цехай механик...

ЕХЭ МҮНГЭН АРЬБАЛАГ

Промышленна үйлэбэри дээрэ...

Ханик Василий Додонов болон...

цехай механик...

ХҮТЭЛБЭРИЛХИ хүдэлмэри...

Улаан-Удын түмэр зүйлнүүд...

бывада, нарин сэмын фабрика...

ла юм. Энэ факультетэй про...

Техническа дэбжэлтэ туйла...

Ханик Василий Додонов болон...

цехай механик...

ХУБИЛАЛТЫН НҮҮЛЭЭР

түүхын, СССР-эй гададын поли...

лагдаха: гурбан жэл хураха...

Пропагандистка факультетэй...

Хураалсалай тусэбтэ, програм...

Дээдэ зураг дээрэ: Казах...

Додоо зурэг дээрэ: «Ленин...

Комбинат 194...

ШЭН НОМУД

«КПСС-эй түүхэ шудалхадаа...

Улаан-Удын түмэр зүйлнүүд...

Шебелинскэ байгалийн газар...

«Казахстан-2» гэжэ нүүрхэнэ...

Дээдэ зураг дээрэ: Казах...

Додоо зурэг дээрэ: «Ленин...

Комбинат 194...

Уна бэлүүрдэдэг станцинууд

Ферганска нутын Абдусамат...

Тусхай мэргэжэлэй отрядууд

Азербайджанай хлопок тари...

ШЭНЭ ФАБРИНА

Душанбегей текстильнэ ком...

Тогтоомол далай

Хуа-Хан гэжэ Кара-Кумда то...

Хартаабха шэрэхэ контейнер

Запарожко областин Орехов...

Тусхай мэргэжэлэй отрядууд

Азербайджанай хлопок тари...

Тусхай мэргэжэлэй отрядууд

Азербайджанай хлопок тари...

ЮУ ХЭЛТЭЙБ?

Голгонинскийн хүтэлбэрлэлэг бригады Ивал-Хайрхандын байсан номдотерсна фабрицын хабсарлын гишүүдээс. Мунөө эндэ хэдэн шэнэ түхээрлэг тодогдон-шонан шаран хөинь нэин. Зураг дээр: П. В. Голгонинскийн. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

ЭНЭ ЁНО ЗАНШАЛ ЛГЭРҮҮЛХЭ

Сөлийн хүдэлмэрилэгшэдэй семинар)

Тэдгээрэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинарыг түрүүлэгшээр Шэбэрийн Советэй үнэ ушаа шарантай байрлалдаа соёл гэгдэнэ. Мунөө эндэ хэдэн шэнэ түхээрлэг тодогдон-шонан шаран хөинь нэин. Зураг дээр: П. В. Голгонинскийн. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Тэдгээрэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинарыг түрүүлэгшээр Шэбэрийн Советэй үнэ ушаа шарантай байрлалдаа соёл гэгдэнэ. Мунөө эндэ хэдэн шэнэ түхээрлэг тодогдон-шонан шаран хөинь нэин. Зураг дээр: П. В. Голгонинскийн. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Тэдгээрэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинарыг түрүүлэгшээр Шэбэрийн Советэй үнэ ушаа шарантай байрлалдаа соёл гэгдэнэ. Мунөө эндэ хэдэн шэнэ түхээрлэг тодогдон-шонан шаран хөинь нэин. Зураг дээр: П. В. Голгонинскийн. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Тэдгээрэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинарыг түрүүлэгшээр Шэбэрийн Советэй үнэ ушаа шарантай байрлалдаа соёл гэгдэнэ. Мунөө эндэ хэдэн шэнэ түхээрлэг тодогдон-шонан шаран хөинь нэин. Зураг дээр: П. В. Голгонинскийн. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Би хэдэн жэлэй ажаглажа ябагшам: соёл-хүмүүжлэй хүдэлмэрийн дула байхан, социалист хуули журам нарин нягтаар сахихын хойнохоо тэмсэдэггүй галарта хэтэрмэ хээр архидаха, хулигантаха, нийтын хогшол зөөри үбэршэлхэ бээ бээлээ хэрзэгтэй дошноор хандаха ябадал гарана. Энэ хэлээшээ хэдэн жэлээ нүүдээр баримталжа харуулаа. Нелондо жэл гэзшэ хэн ха, манай «Эрдэм» совхоздо Лебевей, Филипов, Туманов болон бусад—дүн ламта 9 хүн ямаршые документ, пропискугүйгөөр барилгын хүдэлмэрилэгшэ абтахан байгаа. Бүхэли оригада. Тигтээд элэнэр хүдэлжэ ахилээ, өөбэдөө «бээ дагаады». Агитатор гү, али соёлой хүдэлмэрилэгшэ тэндэ ошожо, нагашые хөөрлэдөө хээгүй. Ямар улд ерээд, ямарар ажаллажа байнгынь ханшы муртэйгөөр хонирхоогүй. Ажалай журам туншаа арилта оттошые табидаагүй. Иймэ байхалын, тэрэ ерэн барилгашадай заримашуул дура зоргондоо ороһон, ходо архидажа ажиллан. Нагаш тэдэнэр хүдэлмэрилэгшэ үелэ хүхэ мяхан боло-тоороо убад. Нүүдэлэрн юун боллоо гэхэбишэ? Сээс булаадаан, наншаллаан. Дружиннигуудые бэлэрхэлэн, нагашые хүн олдобогүй. Нүүдэлэрн: «Яаханайб. Архини ногтуугаар болло юм бээ» — гэжэ зарим хүнүүд хэлэхэ юм. Энэ уршагта хэрэг туншаа партийна эхин организацинаа, профсоюзнаа нэгшэе хүн оролоогүй, тигтээд лэ аниргүй орхижорхоб. Үнэн дээрээ тэрэ архи тамхи үүсхэгшэдые, ногтожо галзуураашые эеме харуусалгада хабаадуулжа хэрэгтэй байгаа бшуу даа. Тэд тинмэ юумэн тохөөлдөөгүй. Энээнэй асага юун боллоо хэн бэ? Улаазахи архидалан дээрэ тэдэнэй аралдаа нолсондонинь бури хэтэржэ, Лебевейны Филипов гэдэгэ сохижорхоб хаям.

Совхоздохи олонинтын эмхинууд тон ахларг үзэлэнэ. Нүхэдэй соёл гэжэ огто юушые хэдэггүй. Ардай дружина бин нэрэтэй аад лэ, гансал хайндэрнүүдтэ хүдэлжэ болодог.

Дурсагдаһан хоёр жэшэ дээрэһэ юун тогтоһон гэхэдэ, иматгал соёл-хүмүүжлэгийн хүдэлмэри огто ябуулаагүй, олонинтын эмхинуудэй хүдэлмэри газарта ажалай журам бүтүүлгээр хагайруулжа, архидаха, наншалдаха ябадал гаралаг байна хаям.

Гадна ажагуудалайн материална тулгууртын нийтын хогшол зөөри байбашы, энээндэ гар хүрэхэ ябадал үзэгдэнэ. Суултын совхозрабкоопой нэгэ магазинда наймаалагшаар Асалханова гэжэ томогтоһон байгаа юм. Тигтээд 1964 оной майн 5-ла 700 түхээрлэг үржэ дутаахархоб. Ревизор нухар Шыренова шугаһан аад лэ, энэ ехэ үрилгэһэ инуужархоб. Улаань наймаалагшэ

бури хээр аашалжа ороо хаям 1964 оной ноябрь соо аяр 4900 түхээрлэг дутааһан байба. Ийм хайша хэрэг хүнийе харуусалга ехэтэй ажалда орууланайнгаа түлээ совхозрабкоопийхид харуусар да!

Мун Спиридонов гэшэ урда гэжэ дутаалта хоролто гаргаашые. Суултын совхозой столовые дагшаар томилдожо, абанаар лэ нийтын эдэ хөөл үржэ, үбэршэлжэ, архи уужа эхилһэн байгаа. Хэтан жэл соо шалгалташые хээбгүй. Эсэсын—700 түхээрлэг үрилта.

Иггэжэ үмсынгөө ашаг олзо бодожо, гүрэнэй, хамтын, хогшол зөөришэ хайра гамгүйгөөр орохо гэшэ тон жархэмшгэтэй. Тэдэ иймэ бузагий баримтанууд юун дээрэһэ болонго? Дурсагдаһан совхозрабкоопой хүдэлмэрилэгшэдэй дуна хүмүүжүлгэ-ойлгууламжын хүдэлмэри тон нула байна хаям.

Лавочна комиссинууд, нийтын инспекторнууд муртэйгөөр хүдэлнагүй.

Нютагай Советүүдэй депутатууд нимэ байгыёе лабашые тэсэжэ шалахагүй байна. Маанадууд — ардай хунгалмалууд өөр өөрнөгөө ажал дээрэ, мун хунгалуунингаа уацоток дээрэшы нийтын гурий абэжа, хаагайруулжа ябадалтай эрид тэмсэха, энэ хэрэгтэ олонинтые үргэнээр хабаадуулжа болонгобди.

Гэбэшэ гэмтэ ябадалтай эгээр, ахин шалтагаанынь олоахи ушарта архи улта гаха байнаб. Тиммэһэ олоороо гү, али гансэ нэгээрэшые архи ууха ябадые үсэлэхэйн хойнохоо оролдохобди. Тигтээ һаа нилээд ехэ юумэ бүтэжэ шалахабы. Гэмтэ ябадал минн лэ хараа байба өөврөхэ һэн.

Архи уулгатай тэмсэха тухай тогтоол долоон жэлэй саала тээ гараа һааб даа. Энээнине ханшые бөлүүтһэн байгаагүй. Тиммэһэ эртэ үлгөөгүүрһэ орой үдэнэ бөлөтөр гү, али антолалкада ашажа ябаад, архи хуудалжа ябадалые огтолон хоримжолкомнай.

Али нэгэн ажал дүүргэнээ гү, али нэгэн «шуухала ушаралдай» тохөөлдөшые тэмдэглэжэ, бүхэли бригадараа, коллективээрэе архидаха ябадалтай илангага хутуугаар тэмсэхэдэй. Тиммэ архисшал дан хэтэршөө. Ушөө директорые, партийна эмхин секретаринэ гү, али рабкомкой түрүүлэгшые «туһангагүйт» гэжэ ээмэжэ ябаху юм. Эшхэ инуургүй нүүд. Иймэ ябадал зайсуултын тула нютаг нютагай депутатууд улам алабхитэйгээр ажалтаха, нийтын эмхинуудэй ажал хүдэлмэрийн ханиха, хүмүүжүлэгийн хүдэлмэрилэгшэ хабаадалаха ёһотойби. Мун энэ бүхэ ажин дурсаганууд, нителитентнөр нүтаргыгаар оролсохо бээ.

И. Д. ДОРЖИЕВ. Мухар-Шэбэрийн аймсоведэй депутат.

Хүдэлмэрилэгшэ үелэ хүхэ мяхан боло-тоороо убад. Нүүдэлэрн юун боллоо гэхэбишэ? Сээс булаадаан, наншаллаан. Дружиннигуудые бэлэрхэлэн, нагашые хүн олдобогүй. Нүүдэлэрн: «Яаханайб. Архини ногтуугаар болло юм бээ» — гэжэ зарим хүнүүд хэлэхэ юм. Энэ уршагта хэрэг туншаа партийна эхин организацинаа, профсоюзнаа нэгшэе хүн оролоогүй, тигтээд лэ аниргүй орхижорхоб. Үнэн дээрээ тэрэ архи тамхи үүсхэгшэдые, ногтожо галзуураашые эеме харуусалгада хабаадуулжа хэрэгтэй байгаа бшуу даа. Тэд тинмэ юумэн тохөөлдөөгүй. Энээнэй асага юун боллоо хэн бэ? Улаазахи архидалан дээрэ тэдэнэй аралдаа нолсондонинь бури хэтэржэ, Лебевейны Филипов гэдэгэ сохижорхоб хаям.

ОЛЕНИЙ РОГ

Дондок Улзытуевай «Бугын эбэр» гэжэ шүлэгүүдэй ном Москвада ород хэлэн дээрэ хэблэгдэн гараба. Энэ номдо орон шүлэгүүдэй нэгэ хэдэнь уншагшадай анхралда табигдаба.

ҮНШЭН САГААН БОТОГОН

...Үндэр Хангайн дабаанда Уншэн сагаан ботоохон. Уншэн сагаан ботоохон Эжыгээ ханаад мэлмэрүүлнэ...

Энгер ехэ дабаанай Эгэсш гэзшэн гэсэлгүй. Эзэн — хүнэй зан агарин Эридш гэзшэнь гэсэлгүй. Зоболон ехэтэ дайдала Эрибулшин даа, ботоохон. Гасалан ехэтэ харгыдаа Гарабалин даа, ботоохон.

ХҮХЫН ДУНАЙ БУНИНУУД

Хадын харьга гэрхондоо Хөөж хүүн үнгэрбэ— Хабар мэтэ хахамни. Гуралдуудын шүүбүндэл Гурбан дуулан үнгэрбэ— Гурбан юкэ нанамни.

УЛААН-БУРГАЛТАЙ

Үндэр Гунзан хада майлатай. Үргэн дэлуон газар дайлатай. Уншэн ноогон мойшон шугуятай. Улгы нотаг Улаан-Бургалтай.

Ш У Г Ы

Жэлэй дүрбэн сагга Жэгдэ ноогон үнгэтэй. Хасуурин шугы нудэндэм Харгадаахидга хэбэртэй. Хаан хүүн урдага Харьяа голэй саада тээ, Хангил сагаан үсүүтэй Хабсал байсын баада тээ.

УРАН ЗОХЁОЛОЙ БУЛАН

Дондок УЛЗЫТУЕВ

Эхэ дайдаа ханахадаа Эмээлтэ морнишые гажардаг. Эрбэлзэгшэ нүдөнһөөн Эрэлнэ субад мухардаг.

ГУНИГ

Хатарша халтар тоомосхон Харин газарай унаган юм. Харгын утада хашараагүй Хара баганаа унахан хум. Түрэнэн газараа ханаба гү Түүрэн түүрэн сабшана. Түхэрэн тээлрин хорёогоо Түгдэ сохиноор аашална.

ХУХЫН ДУНАЙ БУНИНУУД (Лирическэ зураглалнууд)

Энэ гэхэ эхигүй. Эхин дээрээ эзэгүй Али бүгэдэнь засаг — Агуухэ САГ! Хори буряад цайнгаа Хорин үе ханажа, Холын түүхэ, сагайнаа

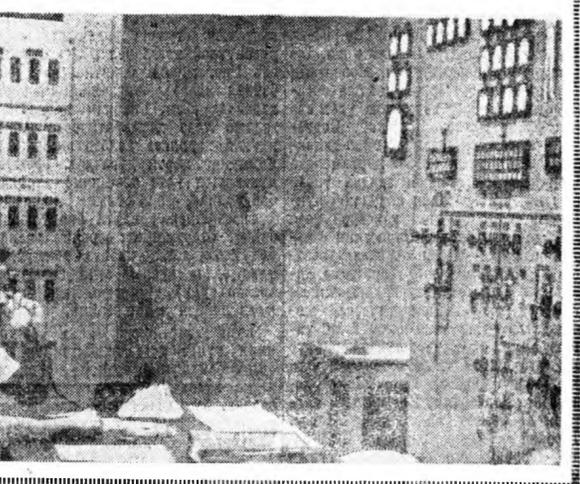
УЛААН-БУРГАЛТАЙ

Халба бүрэн мултаржа. Хажуу тээшэ дөлихэдэ, Шугы дээгүүр шугуудан, Шубууд гэнтэ бутарха. Шуран борохон шандаган Шурд гэжэ үнгэрхэ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДА

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Вьетнамай Демократическа Республикада аюулдай тохөөлдөөд байхада бүү зэбсэгэ барижа шадаха бүхэ хүн зонинь сэргээй бэлэдхэл хэдэг. Эн Вьонг (Нам Ха провинци) гэжэ тосхойн арадай милициин сэргээшэд хургуули хэжэ байна. (Баруун гарһаа): Кубын Лас Вильяс провинцида Анабанилья гэжэ нуурай эрь дээрэ баригдажа байһан «Робустано Леон» гэжэ гидрозлектростанциин гурбайахи ээлжэнэй хоёрнын ашагдалагада үзгэнхэй. Станци мүнөө үеын эгээн хайн түхээрлэгэнүүдээр хансагданхой юм. Эндэ диспетчеркэ талагынь харуулагдаха.

ДУНАЙ ГАДАРХИН

Мүрэннине сэнхир үнэн дээрээ сандар шарьтар ха юм. Энэ үе болгожо, ханш хаалта даамбайлан байна. Урлань-дүрлүүд болодог хааб.

Уулааха, мэдэхэ ханаатай ливерсант, шпонууд дуншаагүй. — гэжэ чехословакка хилын харуулхай катернуудай подразделение командир Августин Крайчир энэ ушар тухай хөөрөөгөө дүүргэнэ. — Унанай доогуур, дээгүүрше хилые дабаха дуратайшууд бии. Манай причинуудһаа аянга мордоһон харин сунанууд дээрэһэ дайсадые баряа һамни. Эрьбээшэе баряабди.

Хилын албанай Крайчир үндэйн. Урлань хада сапер ябаһан. Харин мүнөө — дунаец, хилын харууланш.

Крайчир атбандаа шунан орошонхой. Ингарашэ дайнай халуун байлаанууд соогуур Дунайын флотилин совет морягууд, чехословаккин сэргээшэдэй сүлөөтһэн Дунайын эрьбэнүүдтэ, мунду мурэн Дунайда тэрэ дуртай. Чех хилын харуулшад — дунайчууд совет моряк-дунайчуудай дайшалхы намтар шугаһана, Чехословаккине сүлөөтһэ амьнаһаа алдаһан совет морягуудай дурасхаалта Комарнодо та-

бигдаһан хүшөөдэ сасгүүдые асардаг. — Манай дайшалхы ажабайдал, бурасал — үдэр буримнай анхрал, хүдэлхэн хүдэлмэри, — гэжэ Августин Крайчир хөөрэнэ. — Ябаа, ошоо. Манай табан эрхим ажилжуудай нэгэн Ян Шиньин командатай таниие танилсууһуу.

Пирсын хажууда төгөнтэй танилсажа шалабагуйбин. Хабтагай сагаан мурэнэй нурууде хаха эсхэн катер шуумайна. Шиньа захиралта үгэнэ, жолошонинь— моторист Андрей Вилетел — хоёрдохи жэлээ алба хөжөө ябаһан солдат — шаламар бэрхээр катараа хотируулна. Гэнтэ гэнтэ урагхалда хүндэлшэһөнби, урагхал өөзөшье хүринэбди, заримдаа гэгээржэ табилабди. Хоёрдохи солдат — Миростлав Вацен — хургааг шэнги ута, басагандал урин нууртай хубуун, дээгэ палуба дээрэһэ эрьбэ шэртэн харана.

Уралхал өвгө ябаноби. Сөсөрһөн уһанһаа сэнхир холоно татана (нимэ хазань сэнхир Дунай гэжэ нэрлэхэ ха юм). Урагхалай түргэн гэшэһэн! Минин ханажа ябаашые таада гэнэндал нэгэ ушар тухай Крайчир хөөрөба. ...Бүрхөг нэгэ үдэр хилын харуулшалай илгээжэ дуулгаба: чехословакка эрьбээһэ һая ошоһон харин суздаа дайсад нуугаа. Тревога. Теплоходые намнажэ, катершы зураалзаба. Хилын харуулшалай захиралтаар теплоход гансатаа зогсохо ёһотой аад, эрьбэ тээшэ гозирбо. Дайсадые уһаруу буран, саада эрьбэ гарахаар тамарбад.

